

nüüd vähe tõlkeid. 1939. a. esitatud 160 kuuldemängust olid 133 algupärandid. 1939. a. korraldati ka esimesed kuuldemängude auhinnalised võistlused, mille tulemused olid: 156 sisse-tulnud käsikirjast auhinnati 5, osteti 4 teost.

1939. a. teatrielus väärib märkimist rida tähelepandavaid sündmusi. 1939. a. kevadel „Eesti Draamateater“ omandas ostuteel endise Saksa teatri hoone Tallinnas, millega see noor ja elujõuline teater sai endale alatise kodu. Alates 1939. a. sügisest korraldab „E. Draamateater“ ringreiside kõrval järjekindlaid etendusi 4 korda nädalas ka Tallinnas. „Vanemuine“ avas 1939. a. sügisel uue teatrisaali, mis oli suureks sündmuseks mitte ainult Tartule, vaid ka kogu Eestile. Uus maja on nii otstarbekas kui ka esinduslik, ning me loodame sellest uut tõusu Tartu teatrielule. Ka „Kannel“ Võrus ostis endale suure krundi ja plaanitseb uue teatrimaja ehitamist. Eesti teatreist puudub oma maja praegu ainult „Ugalal“, kuna rikkas Viljandi linnas ja -maakonnas ei ole veel leitud ühist keelt teatrihoone asjas.

Eesti kutselise teatri looja ja „Vanemuise“ kauaaegne teeneline juht Karl Menning märkis mais oma 65. sünnipäeva. Karl Menningi lavakoolist läbikäinud näitlejaist Leopold Hansen märkis sel aastal oma 60. sünnipäeva ja Julius Pöder — 50. sünnipäeva.

Eestikeelne teatralaline teoreetiline kirjandus puudub meil praegu täiesti. Selle lünga täitmiseks Kultuurkapitali Näitekunsti Sihtkapitali Valitsus pani 1939. a. aluse fondile, mis kirjastaks mitmesuguseid käsiraamatuid, monograafiaid ja asuks materjalide kogumisele eesti teatri ajaloo koostamiseks.

Kui „Estonia“ oli väga kaua aastaid ainsaks teatriks, kel oli oma kindlapalgaline dramaturg, siis alates 1939. a. sügisest on nüüd ka väiksemal maakonnateatreil oma kirjanduslikud nõuandjad (teised teatrid olid endale alatised dramaturgid palganud paari-kolme viimase aasta jooksul). Teadupärast puudub praegu kirjanduslik nõuandja ainult „Ugala“ teatril. „Vanemuisel“ ja Narva teatril tuli 1939. a. korraldada veel oma siseorganisatsioonilist reformi vastavate sihtasutuste rakendamiseks, teatritöö majanduslikuks korraldamiseks ja kindlustamiseks. Kutseliseks muutumisega on eesti teater seltskondlike organisatsioonide omaaegsest ajaviiteteenijast kujunenud iseseisvaks kunstialaks, kuid teatri juhtimise küsimusis takerdume veel mitmeti mineviku mõtlemisviisides.

1939. a. andis oma esimese etenduse ka uuesti elustatud „Üliõpilasteater“ Tartu Ülikooli juures. Samas Tartus on 1939. a. esmakordselt Eesti ajalooos üks teater võimude poolt suletud, õieti küll vastav ühing, kuid see tähendas tegelikult ka teatri sulgemist. See on viimaseil aastail lootusi äratanud ja publikut võitnud „Tartu Töölisteater“. Avalikkusele ei ole